

Dosarul nr. 3ra-338/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Cucerescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maidenlin”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maidenlin” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Centru mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maidenlin” și s-a menținut hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2017, SRL „Maidenlin” a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Centru mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza deciziei nr. 13/4 din 27 decembrie 2007 a Consiliului mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău i-a eliberat la 24 octombrie 2008 autorizația de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 14251, pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 4, lângă cinematograful „Gaudeamus”, gheretă (provizoriu), cu suprafața de 12 m.p., valabilă până la 01 martie 2015.

A susținut că din anul 2008 până în anul 2015 a desfășurat comerțul cu amănuntul în ghereta, construită din sursele proprii, amplasată în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 4, lângă cinematograful „Gaudeamus”.

La 17 februarie 2015, s-a adresat cu cerere către Pretura sect. Centru mun. Chișinău, solicitând prelungirea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 14251 din 24 octombrie 2008, pentru ghereta cu suprafața de 12 m.p., care comercializează ceai și cafea în ambalajul producătorului, amplasată în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 4, lângă cinematograful „Gaudeamus”.

În procesul examinării cererii sale, Pretura sect. Centru, mun. Chișinău i-a comunicat că la 24 februarie 2015 Primăria mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 79-d, prin care s-a

dispus demontarea și evacuarea (după caz reamplasarea, cu păstrarea termenului de valabilitate al autorizațiilor de funcționare pe adresa nouă), a unui șir de gherete amplasate pe str. V. Alecsandri, mun. Chișinău, inclusiv și cea amplasată pe str. V. Alecsandri, 4, lângă cinematograful „Gaudeamus”, cu suprafața de 12 m.p..

A declarat că la 29 octombrie 2015 și ulterior la 18 noiembrie 2015, s-a adresat cu cerere către Pretura sect. Centru, mun. Chișinău, solicitând comunicarea termenelor de reamplasare a gheretei în litigiu, concomitent, propunând variantele reamplasării acesteia.

Reieșind din faptul că adresele indicate pentru reamplasare a gheretei nu au fost acceptate de către pârâtă, la 08 aprilie 2016, s-a mai adresat cu cerere către Pretura sect. Centru, mun. Chișinău, prin care a prezentat alte adrese dorite pentru reamplasarea gheretei, la care a primit răspuns de a prezenta un proiect concret pentru a fi examinat.

La 28 iunie 2016 a prezentat Preturii sect. Centru mun. Chișinău schița de proiect nr. 08/16 pentru proiectarea unui chioșc comercial din bd. Ștefan cel Mare, mun. Chișinău, iar prin scrisoarea nr. 1/4 din 11 ianuarie 2017 a solicitat adoptarea unei soluții definitive în vederea acordării posibilității de reamplasare a gheretei.

Însă, prin scrisoarea nr. 33/03-14 din 21 februarie 2017, Pretura sect. Centru mun. Chișinău i-a comunicat că în legătură cu renovarea bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, mun. Chișinău, proiect susținut de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), și conform dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 603-d din 14 iulie 2015 „Cu privire la evacuarea gheretelor din bd. Ștefan cel Mare”, Pretura nu este în drept de a coordona reamplasarea respectivă. Totodată, a precizat că gheretele de comerț au fost amplasate provizoriu și la prima necesitate sau la decizia municipalității, întru soluționarea unor probleme, aceste unități de comerț pot fi reamplasate, sau după caz, demontate.

La fel, a fost informată că în vederea respectării obligațiilor contractuale între Primăria mun. Chișinău, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții privind reabilitarea străzii Tighina, mun. Chișinău, în cadrul proiectului „Reabilitarea rețelei de străzi și trotuare, crearea unor locuri de parcare și modernizarea sistemului de iluminat public”, toate gheretele din str. Tighina, mun. Chișinău, urmează să fie reamplasate, sau după caz, demontate.

Nefiind de acord cu decizia Preturii sect. Centru, mun. Chișinău, la 24 martie 2017 s-a adresat cu cererea prealabilă nr. 02-114/2127 către Primăria mun. Chișinău, solicitând anularea deciziei Preturii sect. Centru, mun. Chișinău expusă în scrisoarea nr. 33/03-14 din 21 februarie 2017, cu obligarea Preturii să-i acorde loc pentru reamplasarea gheretei pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul, însă nu a primit răspuns nici până în prezent.

În contextul expus, a cerut SRL „Maidenlin” anularea deciziei Preturii sect. Centru, mun. Chișinău expusă în scrisoarea nr. 33/03-14 din 21 februarie 2017, cu obligarea Preturii să-i acorde loc pentru reamplasarea gheretei pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul, și anume locul conform schiței de proiect nr. 08/16, de pe str. Tighina, 57, mun. Chișinău (trecerea către Piața Centrală) sau locul la intersecția străzilor 31 August 1989 – Armenească, mun. Chișinău, lângă Centrul Consultativ Diagnostic Centru de pe str. 31 August, 63, mun. Chișinău, precum și obligarea pârâților să-i prezinte materialele textuale și grafice, relevante dispoziției nr. 79-d din 24 februarie 2015 „Cu privire la evacuarea gheretelor din str. V. Alecsandri și reamplasării gheretei amplasate în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 4, lângă cinematograful „Gaudeamus””.

Prin hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către SRL „Maidenlin” și s-a menținut hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluțiile prin faptul că reclamanta SRL „Maidenlin” prin cererile sale a propus Preturii sect. Centru, mun. Chișinău reamplasarea gheretei pe străzile: Testemițeanu; șos. Hîncești colț cu str. Academiei; str. Gh. Asachi colț cu str. Miorița; str. Ismail colț cu bd. Cantemir; str. Ismail, 84 și str. Ismail colț cu bd. Ștefan cel Mare; bd. Cantemir și bd. Negruzzi, pe care, conform Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23 septembrie 2010 și Regulamentului privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 13/4 din 27 decembrie 2007, este interzisă amplasarea comerțului ambulant stradal.

Au mai stabilit instanțele de judecată că reclamanta a mai propus reamplasarea gheretei pe str. Tighina, 57 sau la intersecția străzilor 31 August 1989 și Armenească, mun. Chișinău.

În acest aspect, au relatat instanțele de judecată că în baza proiectului „Chișinău Proiect Sectorial de Drumuri Urbane” de către Consiliul mun. Chișinău au fost emise deciziile nr. 1/3 din 25 ianuarie 2012 cu privire la aprobarea contractului de împrumut în scopul implementării proiectului de reabilitare a străzilor și modernizarea iluminării publice și nr. 3/5 din 02 aprilie 2013 cu privire la aprobarea contractului de finanțare dintre Banca Europeană de Investiții și mun. Chișinău.

Au constatat instanțele de judecată că lucrările de reabilitare pe toate străzile incluse în proiect sunt divizate în două pachete.

Primul pachet a cuprins străzile: bd. Ștefan cel Mare, str. V. Alecsandri și bd. Negruzzi, iar al doilea pachet a inclus în sine străzile: 31 August 1989, Alexandru cel Bun și str. Tighina.

În legătură cu acest fapt, Consiliul mun. Chișinău a aprobat decizia nr. 68/1-2 din 22 martie 2007, prin care străzile sus-nominalizate au fost clasificate ca străzi de interes urban general.

În asemenea condiții, au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că refuzul Preturii sect. Centru mun. Chișinău expus în scrisoarea nr. 33/03-14 din 21 februarie 2017 de reamplasare a gheretei în litigiu în locurile propuse de către reclamanta SRL „Maidenlin”, este întemeiat și legal, or, efectuarea lucrărilor de renovare a acestor străzi exclud posibilitatea amplasării comerțului ambulant stradal.

La 29 ianuarie 2019, SRL „Maidenlin” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului SRL „Maidenlin” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 13 februarie 2019, în adresa Primăriei mun. Chișinău și Preturii sec. Centru mun. Chișinău au fost expediate copiile recursului declarat de către SRL „Maidenlin”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La 20 februarie 2019, Pretura sect. Centru mun. Chișinău a depus referință, solicitând să fie respins recursul declarat de către SRL „Maidenlin”, cu menținerea deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 martie 2018 a Judecătorei

Chișinău, sediul Centru, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Maidenlin” este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Reieșind din prevederile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Instanța de recurs reține că potrivit informației de pe pagina web a Curții de Apel Chișinău: www.cac.instante.justice.md, decizia din 06 noiembrie 2018 a fost publicată la 30 noiembrie 2018.

Subsecvent, din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa SRL „Maidenlin” la 05 decembrie 2018 (f.d. 165), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 29 ianuarie 2019.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către SRL „Maidenlin”, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, asupra căror Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenta nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece SRL „Maidenlin” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către SRL „Maidenlin” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce SRL „Maidenlin” a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Maidenlin” împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maidenlin” împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maidenlin” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Centru mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu